

OPPSUMMERING AV ELGJAKTA 2024 I TYNSET ELGVALD

Foto Jakob Trøan, nov. 2024

Sammendrag

Før årets jakt ble kvota økt fra 190 til 210 dyr. Fellingsprosenten gikk litt ned fra 88 til 86%, men ligger fortsatt høyt.

Det har vært en markant nedgang i elgstammen i Tylldalen og Brydalen, mens i resten av valdet ser den ut til å fortsatt øke til historiske høyder. Ku/okseforholdet er økende og ligger over målsettinga. Kalveproduksjonen er litt lavere enn i 2023, noe som skyldes nedgang i enkeltområder som Tylldalen. Furu (og andre beiteplanter) i de nordlige delene er hardt beita, og beitegraden er økende. Det samme gjelder trafikkpåkørsler i de samme områdene.

Jaktår	Oksekalv	Kukalv	Okse 1 ½ år	Ku 1 ½ år	Okse 2 ½ år og eldre	Ku 2 ½ år og eldre	Sum felte
2019	25	23	5	11	50	36	150
2020	30	20	15	24	45	33	167
2021	30	25	5	15	57	31	163
2022	35	22	16	12	55	31	171
2023	33	28	19	14	41	30	167
2024	38	24	21	9	47	41	180

Kjønnfordelinga i avskytinga er skjev med 41% ku og 59% okse, men blant voksne dyr er den bedre med 47:53.

Felt elg fordelt på grunneierlag

Grunneierlag	Oksekalv	Kukalv	Okse 1,5	Ku 1,5	Okse 2,5	Ku 2,5	Sum	Tildelt	Fellings%
Tylldalen Utmarkslag	6	5	0	1	6	6	24	31	77
Sameiet Brydalen Utmarkslag	2	2	0	2	3	4	13	20	65
N. Spekedalen Sameie					2		2	4	50
Tynset Østre Viltlag	3	2	0	1	5	4	15	16	94
Aumdalen Gr.	1	0	0	0	0	1	2	3	67
Grønnefjellia – Havern	1	0	1	0	2	3	7	7	100
Brekka – Ripan	1	1	2	0	1	2	7	7	100
Tynset Vestre	10	8	3	0	7	7	35	34	103
Lonåsen	0	0	1	0	2	0	3	5	60
Magnilldalen	2	0	1	1	1	2	7	8	88
Slettåsen – Nyvangd.	0	1	2	0	0	1	4	5	80
Sørsjøen			1				1	1	100
Nytrøa	1	0	0	0	2	1	4	5	80
Stubsjøen	2	0	2	0	0	2	6	7	86
Leiran Låggia	2	0	0	0	3	2	7	8	88
Sparsjøvollen	1	0	1	0	1	1	4	4	100
Krokli	1	0	2	0			3	4	75
Fossli	0	1	1	0	0	1	3	4	75
Tunna - Fåa	3	1	1	2	5	1	13	13	100
Fåset – Fådal	2	2	3	1	6	2	16	20	80
Rødalen	0	1	0	1	2	0	4	4	100
	38	24	21	9	47	41	180	210	86
I%	21	13	12	5	26	23			

Lav fellingsprosent i de sørlige områdene. Høy fellingsprosent i nord.

Slaktevekter

År	Oksekalv		Kukalv		Okse 1,5		Ku 1,5		Okse 2,5		Kolle 2,5	
	Gj.Sn	Ant	Gj.Sn	Ant.	Gj.Sn	Ant	Gj.Sn	Ant.	Gj.Sn	Ant	Gj.Sn	Ant.
2019	70,6	24	60,7	23	142,6	5	122,4	11	211,1	50	160,0	34
2020	65,0	30	60,8	20	131,9	15	121,4	24	223,8	45	170,7	33
2021	73,9	29	61,0	25	131,3	3	123,6	15	217,4	57	162,6	31
2022	66,6	35	62,9	22	136,8	16	131,2	12	205,4	52	177,9	28
2023	61,9	32	60,3	29	130,0	19	118,1	14	209,1	41	166,7	30
2024	66,7	38	64,0	24	124,2	21	124,9	9	195,2	46	169,3	41

Slaktevektene er stabile på et høyt nivå. Kukalvene har den høyeste gjennomsnittsvekta siden 2019, også oksekalvene ligger i den høyere delen. Vektene på okser fra 1,5 år og oppover synker. En forklaring kan være at det blir færre okser i forhold til kyr.

Påkjørt og døde av andre årsaker. Dette gjelder for hele kommunen inkl. Kvikne

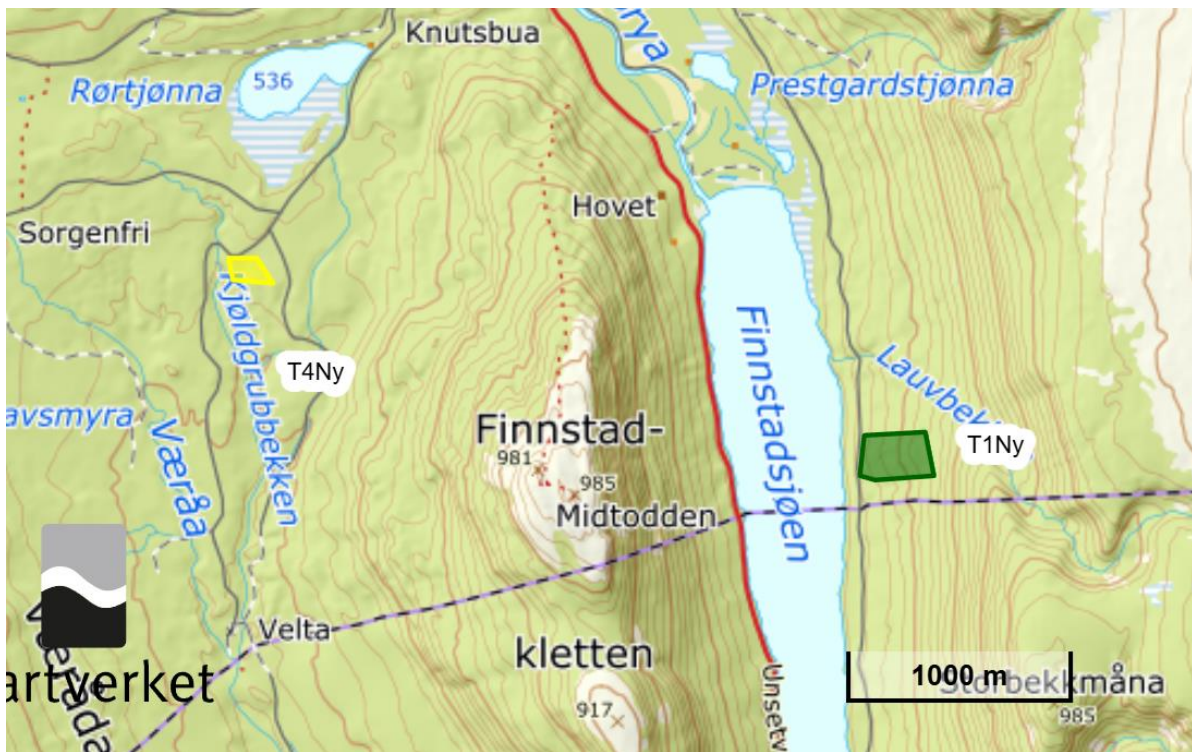
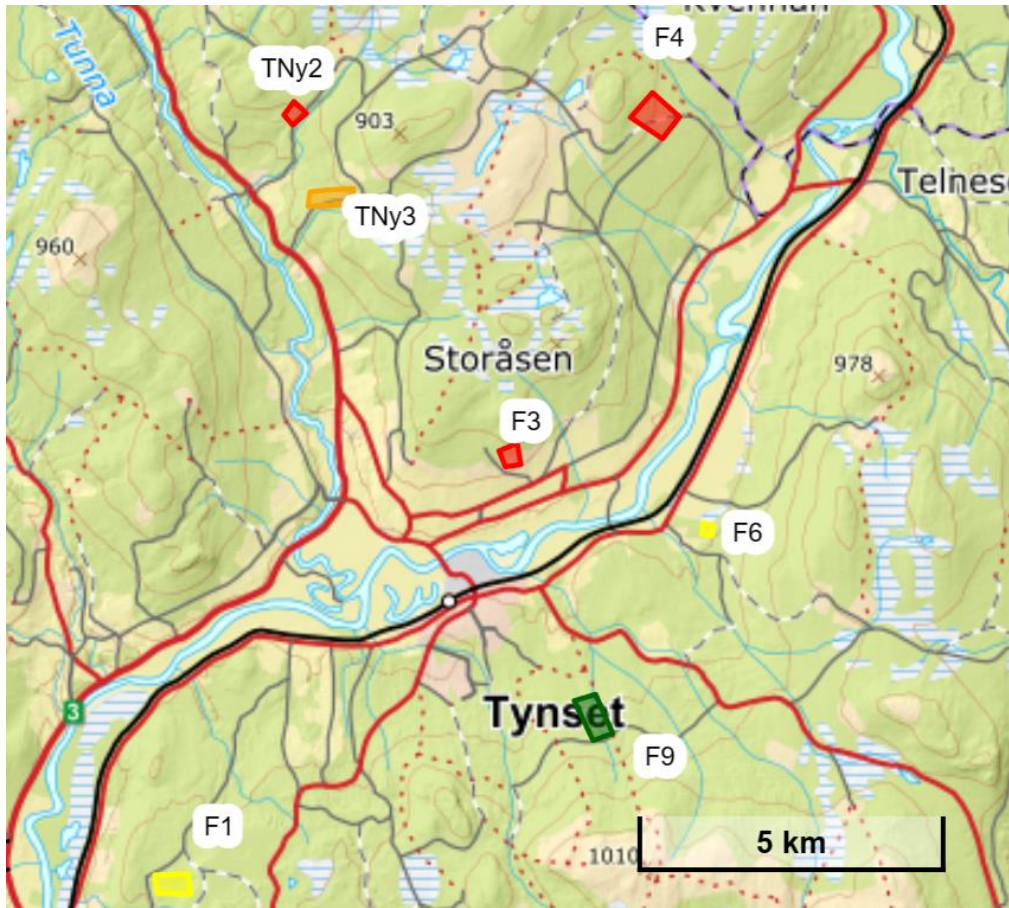
Årsak	2020	2021	2022	2023	2024	2025*
Påkjørt av motorkjøretøy	12	15	16	21	25	4
Påkjørt av tog	9	2	1	13	4	6
Sykdom og skade	4	3	3	2	5	
Felt av sikkerhetshensyn	0	0	0	0	0	
Felt som skadedyr	0	0	0	0	0	
Felt ulovlig	0	0	0	0	0	
Andre årsaker	3	1	3	2	1	
	28	22	23	38	35	10

Antall påkjørte på vei og bane er noe lavere i 2024 enn 2023. Det kan både skyldes mindre snø og at NØRE forer på 6 plasser vinteren for å holde elgen unna vei- og jernbane. 2 av disse foringsplassene var nye vinteren 2022-2023, og 2 vinteren 2023 - 2024. Dette forventes å ha økende effekt etter hvert som de blir mer brukt.

Resultater fra beitetakstene.

Det ble utført beitetakst på 8 prøvefelt i Tynset kommune i 2024.

Tynset 2024	Koord. UTM 32V	Furu	Bjørk	ROS + vier	Merknad
F1	Ripan	1,82	3,29		
F3	Slåttrøsta	3,31	3,5	3,69	
F4	Storbekken/Ytre Åsan	3,72	3,4	3,89	
F6	Skytterbanen	1,59			
F9	Grønnfjellia	1,42	2,0	3,0	
TNy 1	Finnstadsjøen Øst	1,20	1,0	1,5	Ikke taksert 2024
TNy 2	Brennbekken	3,51	3,0		
TNy 3	Kvannrøsta	2,95	3,1		
TNy 4	Værådalen	1,71	2,2	2,3	
Gj. Snitt		2,36	2,68	2,88	
Beitegrad 1 – 1,5					
1,5 – 2					
2 – 2,5					
2,5 - 3					
3 og over					

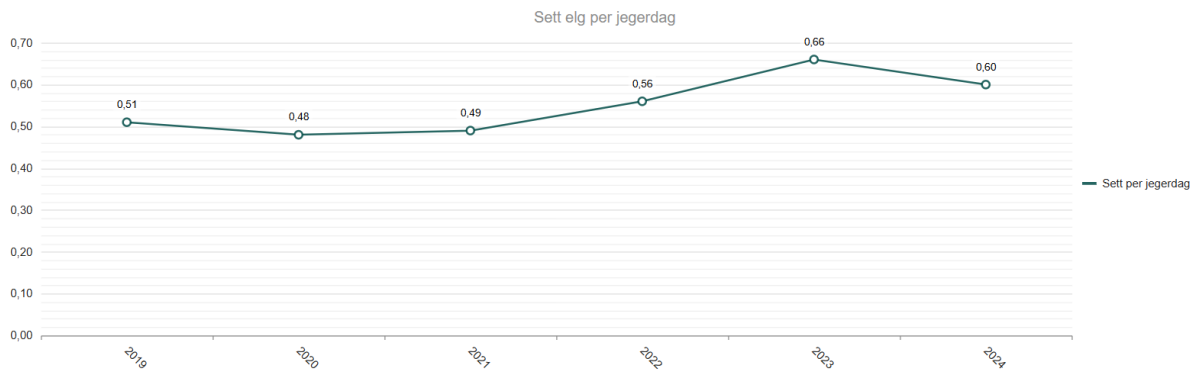
Det er stor forskjell på beitegraden innad i kommunen. Områdene nord og vest for Tynset er veldig hardt beita, og beitetrykket synes å øke, mens det sør og øst for Tynset er stabilt på et lavt nivå.

Sett elg

Sett elg per jegerdag

Velg visning Tabell Graf

JPG

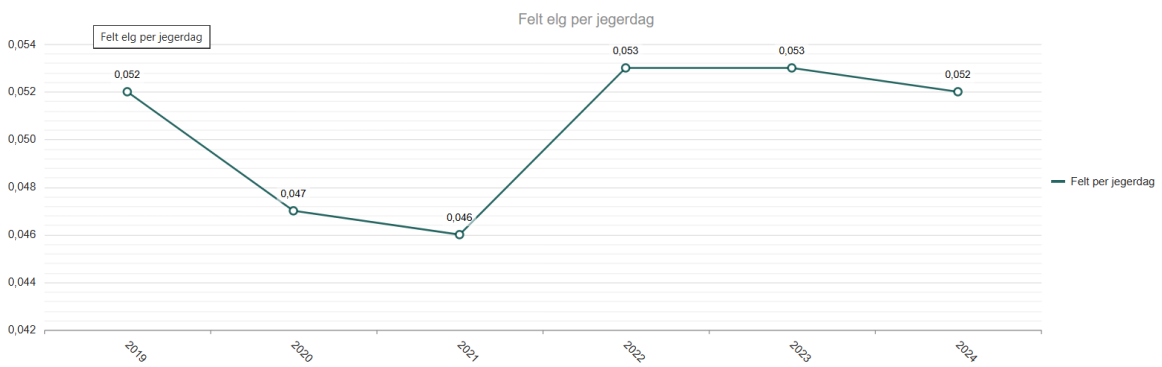

Sett elg per jegerdag økte kraftig til og med 2023, før det har gått litt ned igjen i 2024. Men ligger fortsatt over alle år før 2023.

Felt elg per jegerdag

Velg visning Tabell Graf

JPG

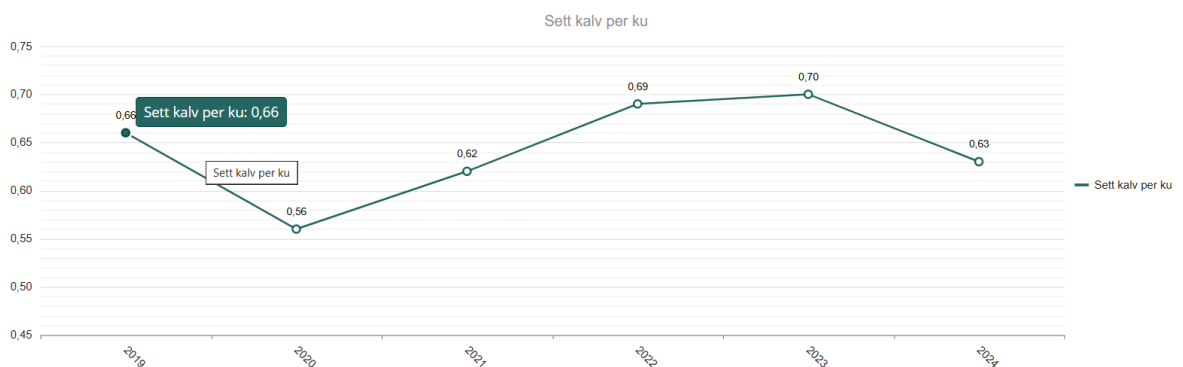

Felt elg per jegerdag har vært stabil de siste 3 årene.

Sett kalv per ku

Velg visning Tabell Graf

JPG

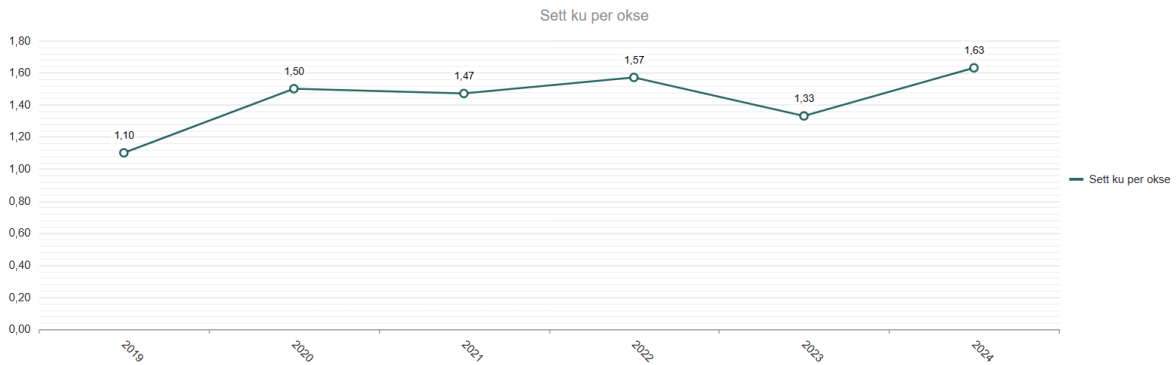

Sett kalv per ku er en del lavere enn de siste 2 årene, men på gjennomsnittet for de siste 6 årene. Tvillingkuandelen er stabilt lav med 12%.

Sett ku per okse

Velg visning Tabell Graf

JPG

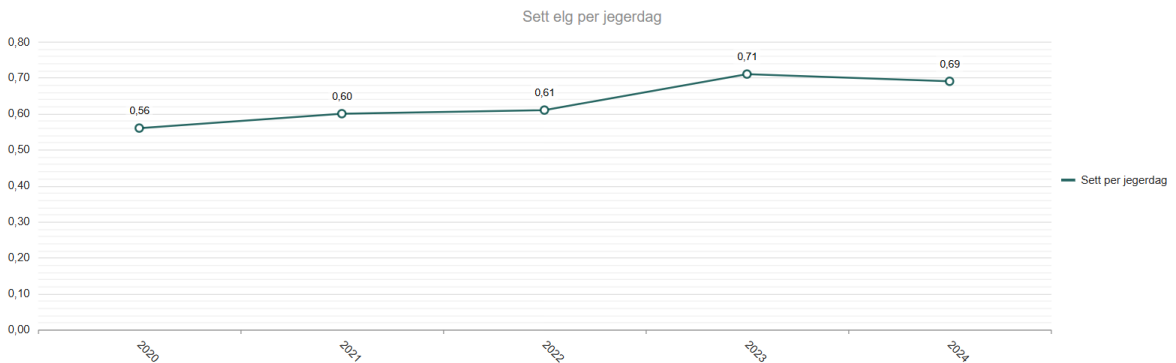
Sett ku per okse er som forventet økende som en følge av kjønnsforholdet i avskytinga, og ligger nå godt over målsettingen i bestandsplanen på 1,2 – 1,5 ku/okse.

Alle områder unntatt Tyllidalen og Brydalen

Sett elg per jegerdag

Velg visning Tabell Graf

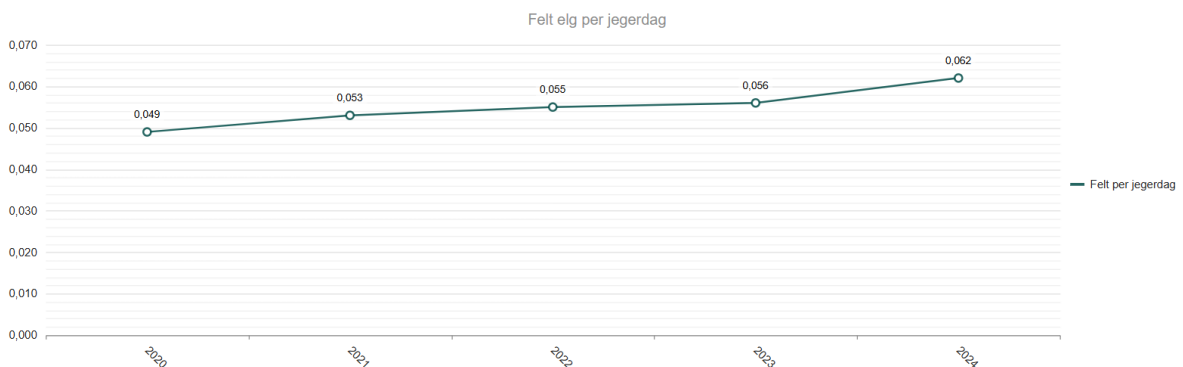
JPG

Felt elg per jegerdag

Velg visning Tabell Graf

JPG

Sammenstilt viser sett og felt elg i Tynset Elgvald unntatt Brydalen og Tyllidalen at elgstammen i disse områdene trolig aldri har vært så stor.

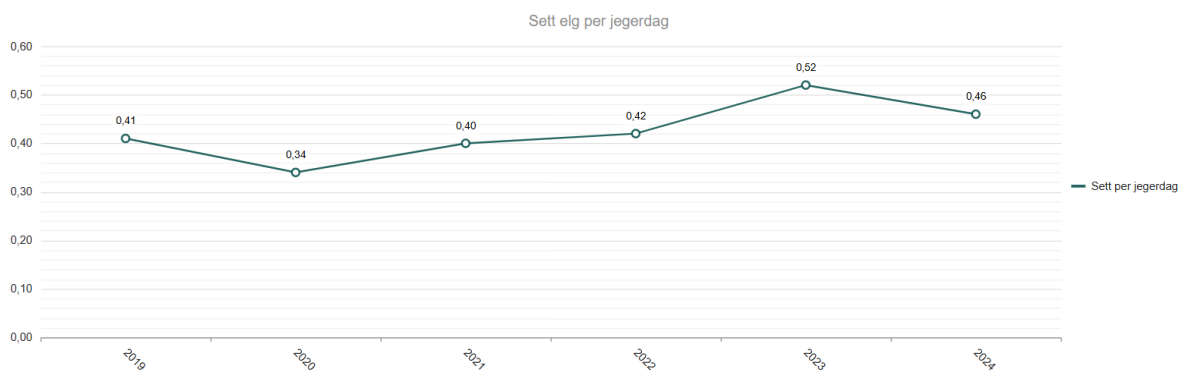
Deler av kommunen.

1. Tyllaldalen

Sett elg per jegerdag

Velg visning Tabell Graf

JPG

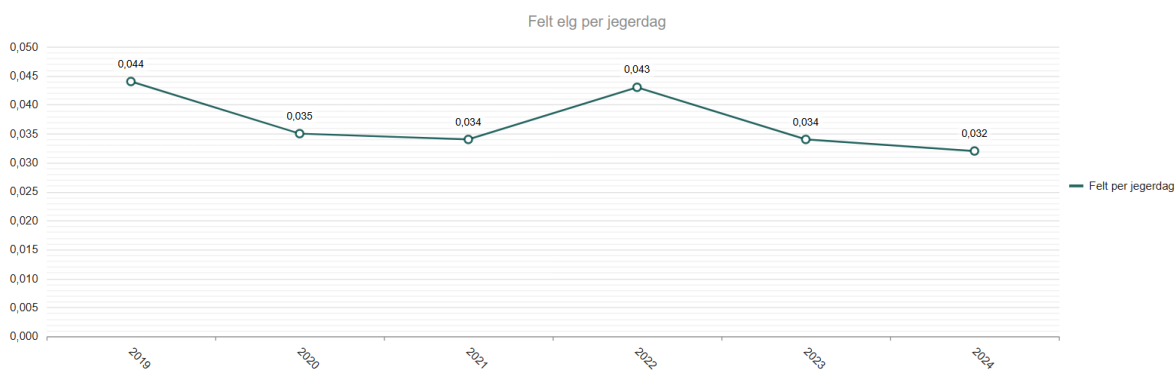

Sett elg per jegerdag har gått litt ned fra 2023, men er høyere enn perioden 2019 – 2022.

Felt elg per jegerdag

Velg visning Tabell Graf

JPG

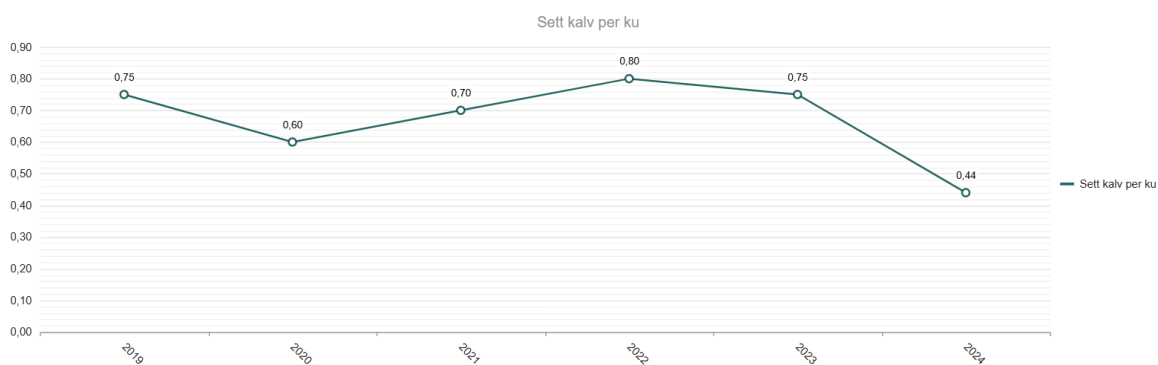

Felt elg per jegerdag ligger lavt i Tyllaldalen og er nedadgående.

Sett kalv per ku

Velg visning Tabell Graf

JPG

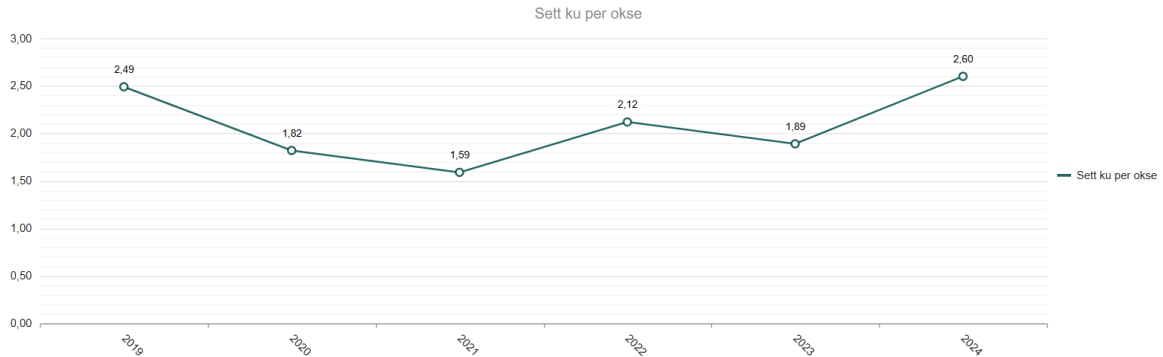

Sett kalv per ku har gått veldig mye ned i Tyllidalen fra høye nivåer. Det er vanskelig å finne en god forklaring på det.

Sett ku per okse

Velg visning Tabell Graf

JPG

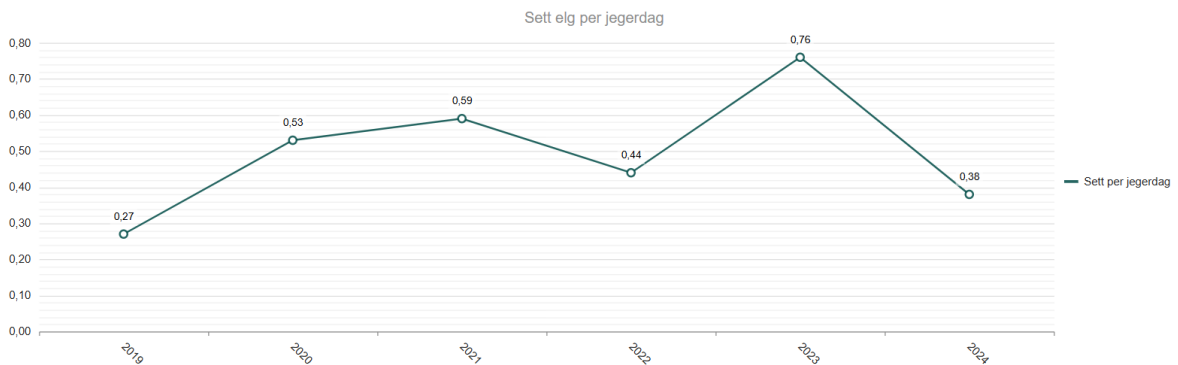
Sett ku per okse er høy, økende og ligger godt over målsettingen på 1,5. Kan dette være noe av forklaringa på den lave kalveandelen?

2. Brydalen og Nordre Spekedalen.

Sett elg per jegerdag

Velg visning Tabell Graf

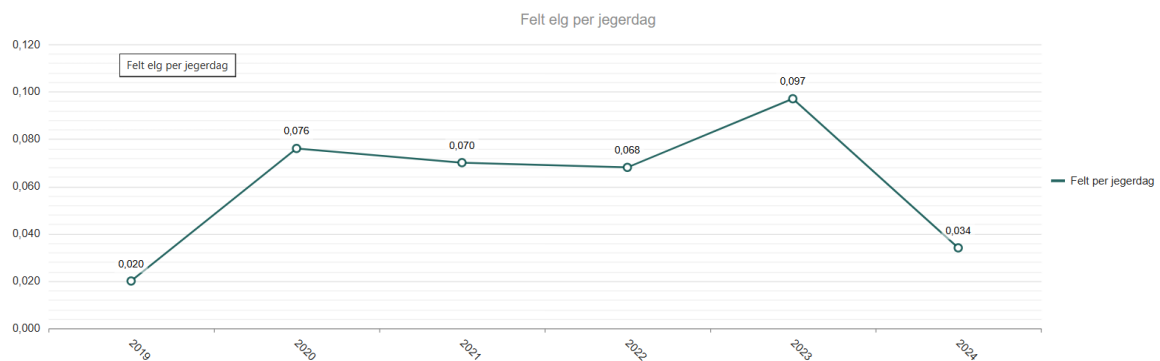
JPG

Felt elg per jegerdag

Velg visning Tabell Graf

JPG

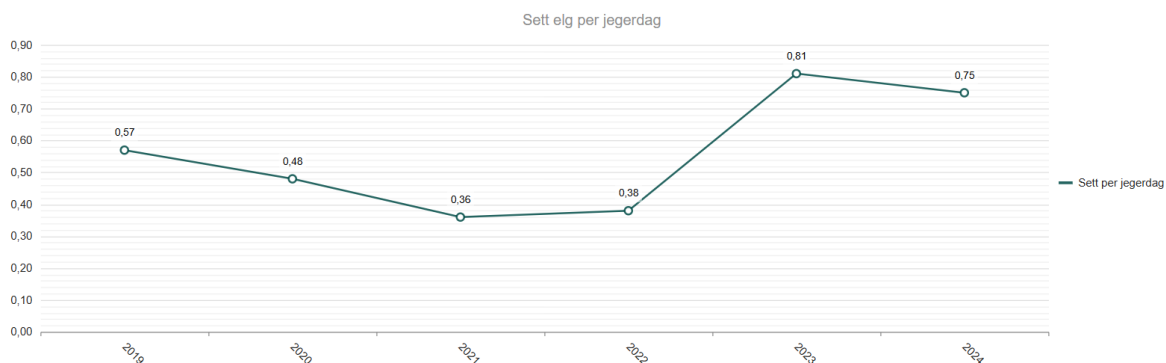
Både sett og felt elg per dagsverk viser en stor nedgang fra de siste årene.

3. Tynset Østre Viltlag, Grønnfjellia, Aumdalen og Brekka – Ripan

Sett elg per jegerdag

Velg visning Tabell Graf

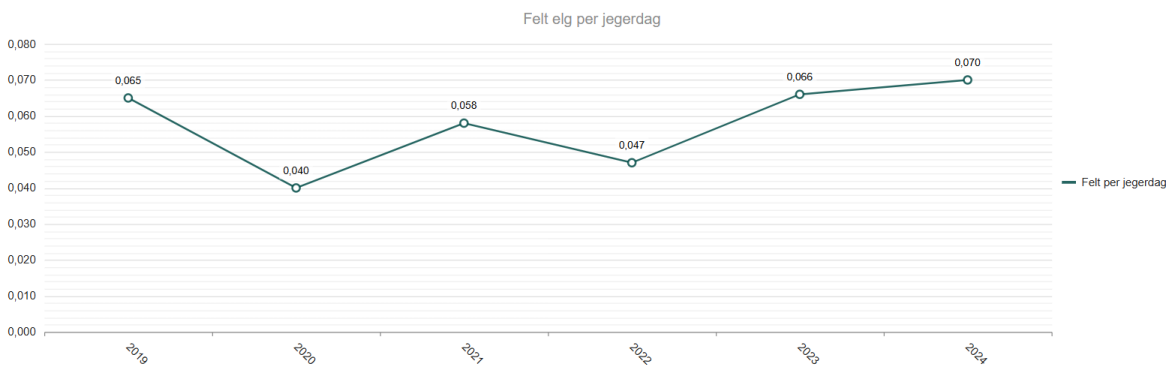
JPG

Felt elg per jegerdag

Velg visning Tabell Graf

JPG

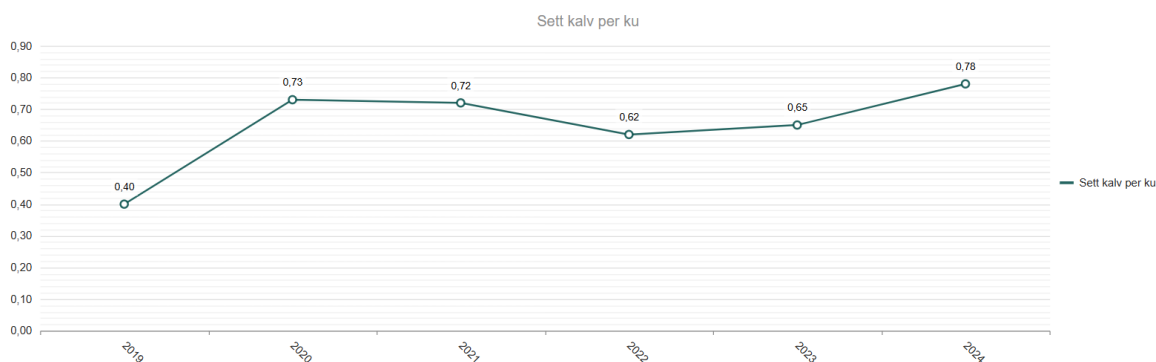

Både sett- og felt per jegerdag viser en økende elgstamme i området. Begge deler ligger over gjennomsnittet for valdet.

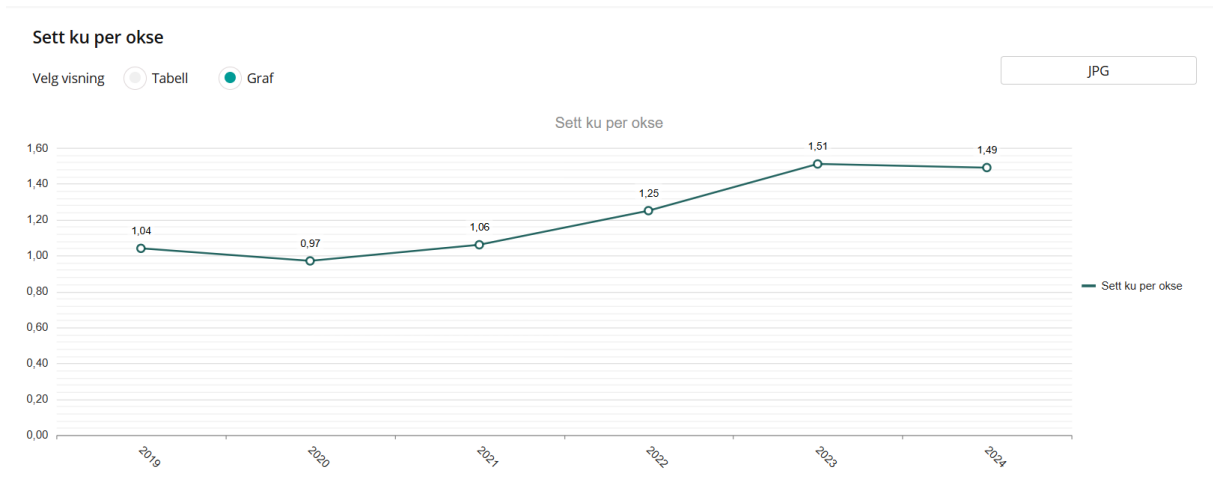
Sett kalv per ku

Velg visning Tabell Graf

JPG

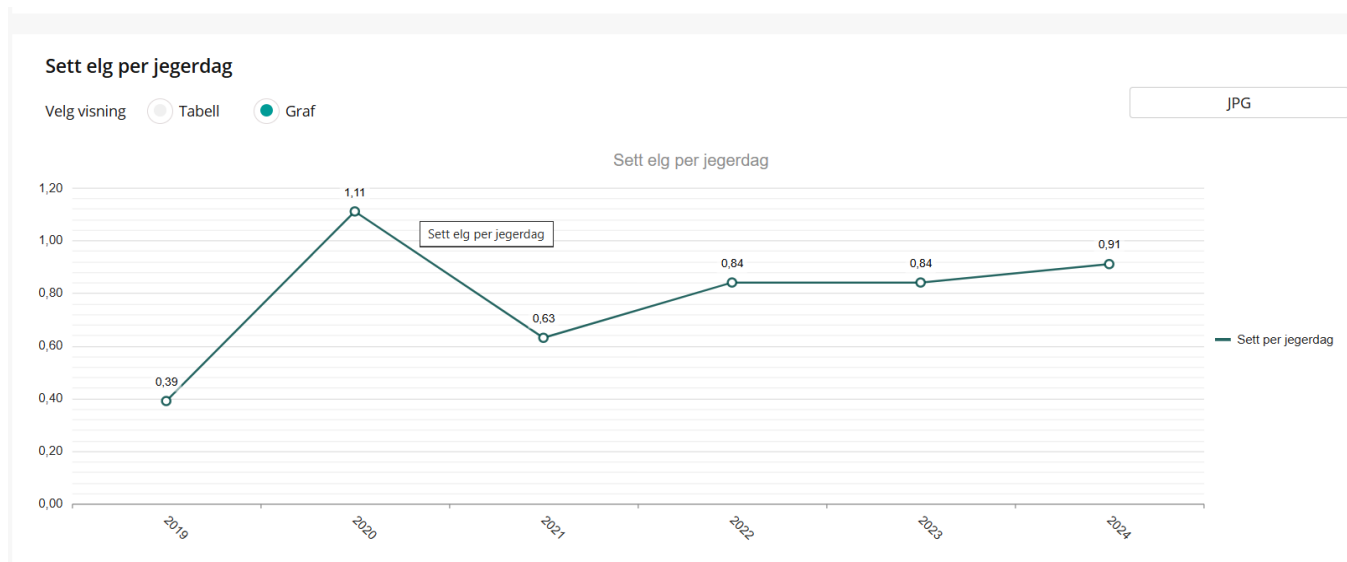

Sett kalv per ku er veldig høyt, og skiller seg dramatisk fra naboen i sør, Tyllidalen hvor bare halvparten så mange kyr hadde kalv høsten 2024.

Sett ku per okse er stabilt, noe som er forventet med en økende elgstamme..

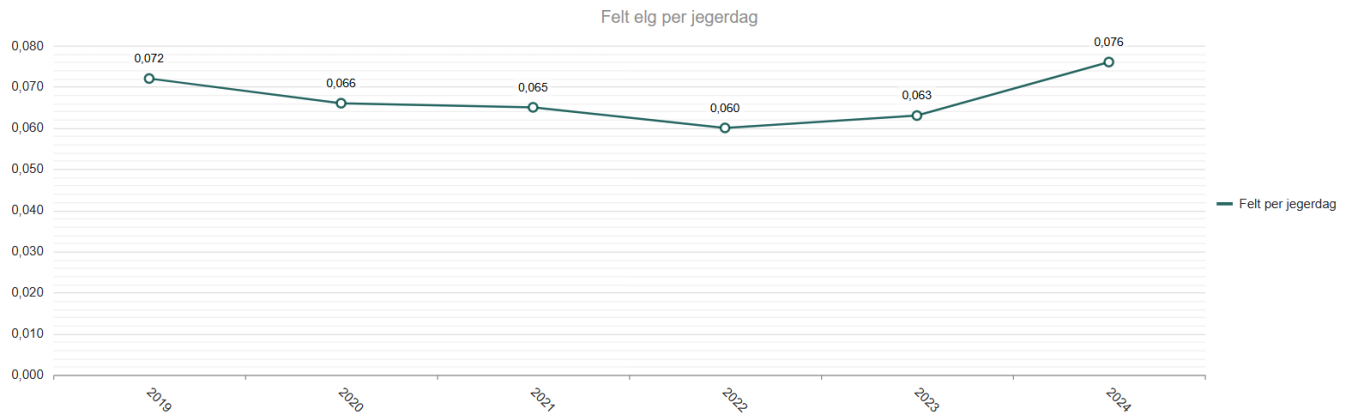
4. Tynset Vestre.

Felt elg per jegerdag

Velg visning Tabell Graf

JPG

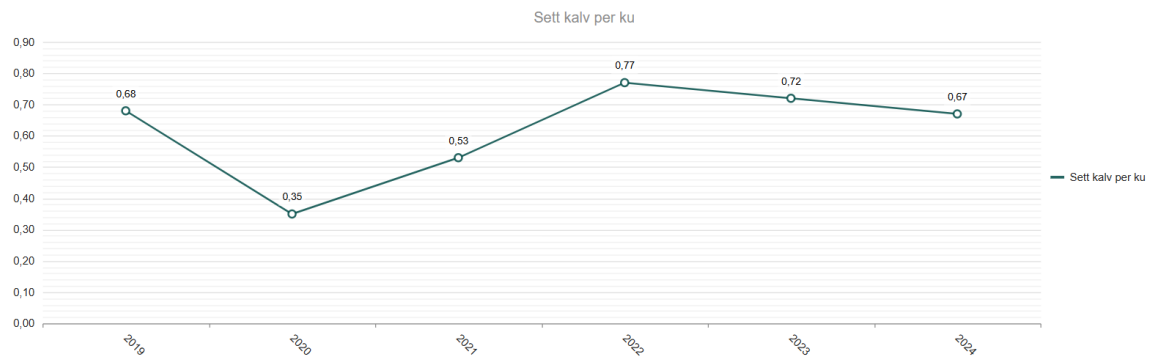

Både sett og felt elg per jegerdag er stigende fra et høyt nivå. Det har trolig aldri vært mer elg i Tynset Vestre enn i 2024.

Sett kalv per ku

Velg visning Tabell Graf

JPG

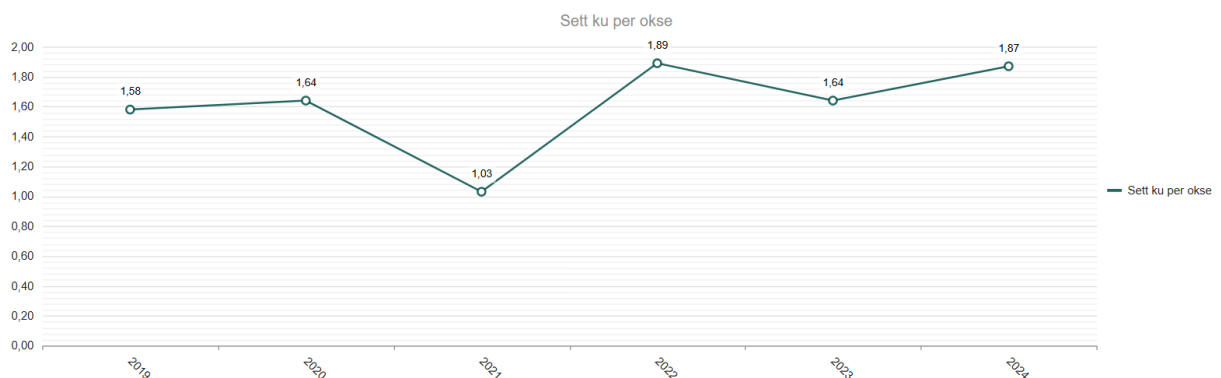

Det er litt færre kalver per ku enn de to siste åra, men fortsatt på et høyt nivå. Det er også en stor andel tvillingkyr i TVG med 19%.

Sett ku per okse

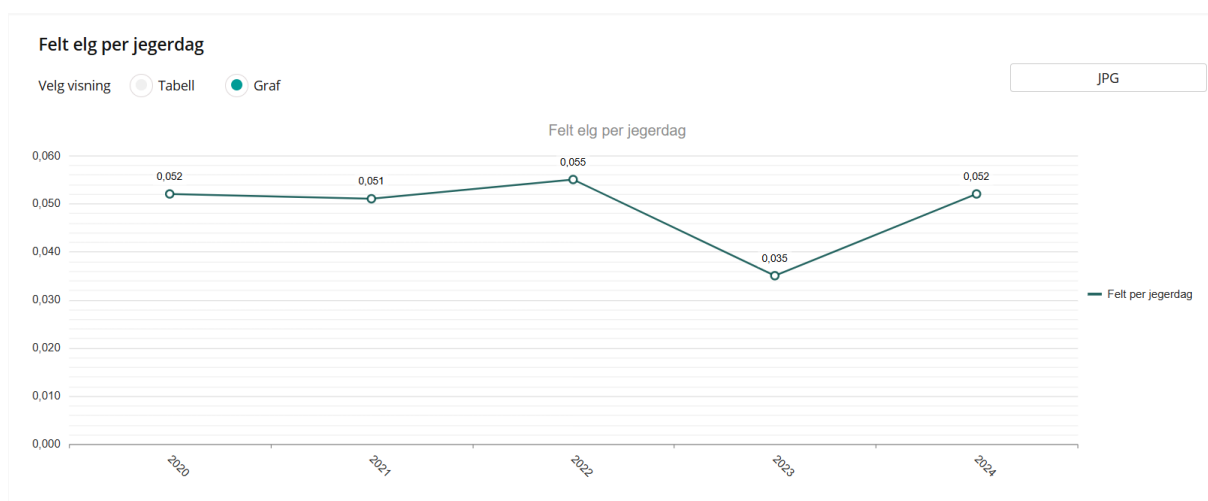
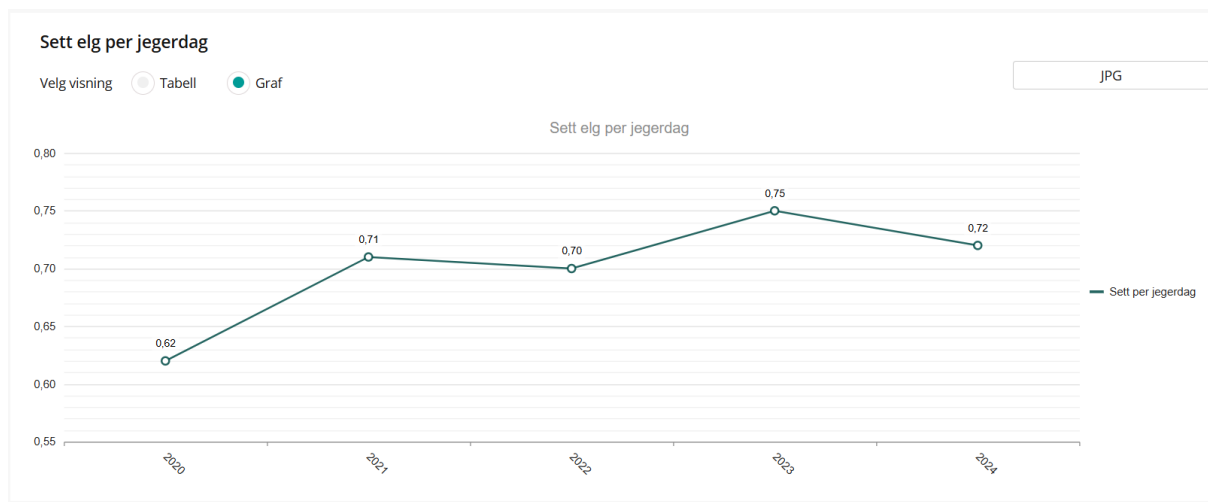
Velg visning Tabell Graf

JPG

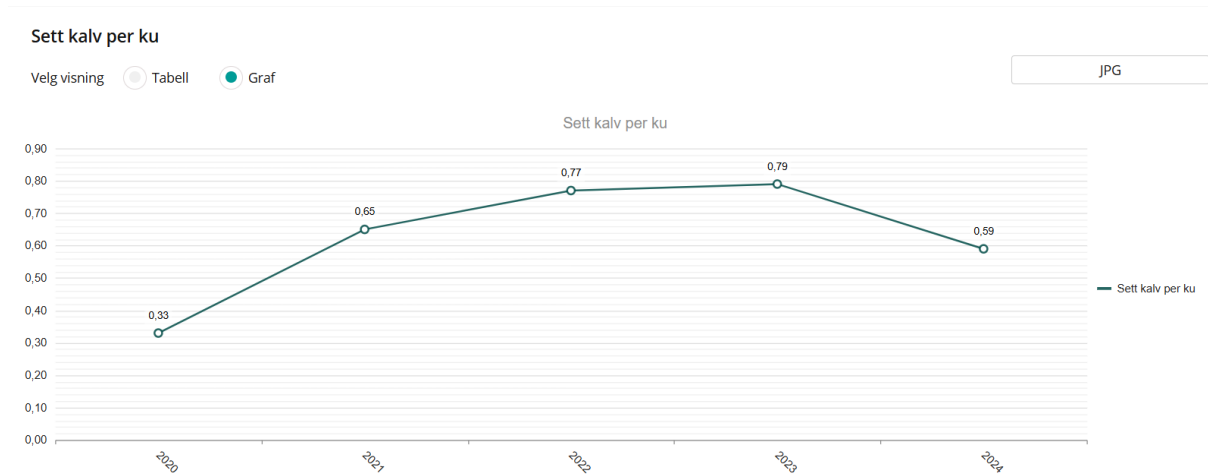

Det er et høyt og stigende ku:okseforhold i TVG – godt over regionens målsetting.

5. Lonåsen, Magnildalen, Slettåsen – Nyvangdalen, Sørsjøen og Nytrøa.

Både sett og felt elg per jegerdag ligger stabilt høyt.

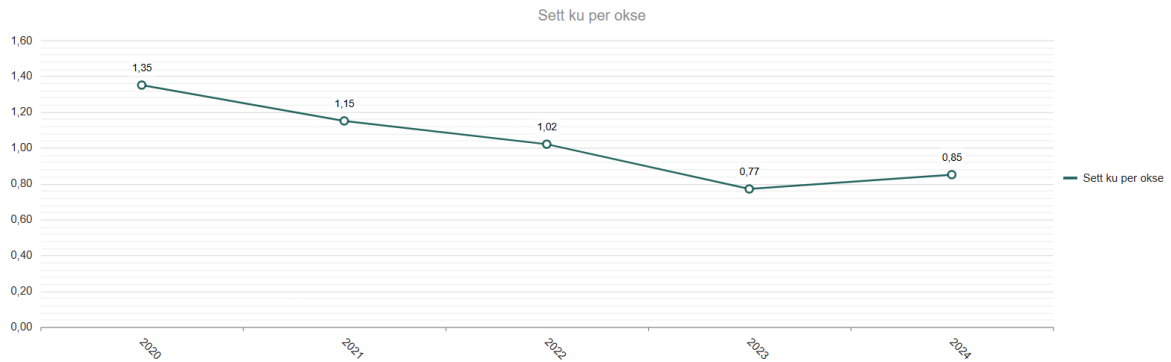

Sett kalv per ku har gått ned mye fra høye nivåer, noe som gjelder flere områder i valdet.

Sett ku per okse

Velg visning Tabell Graf

JPG

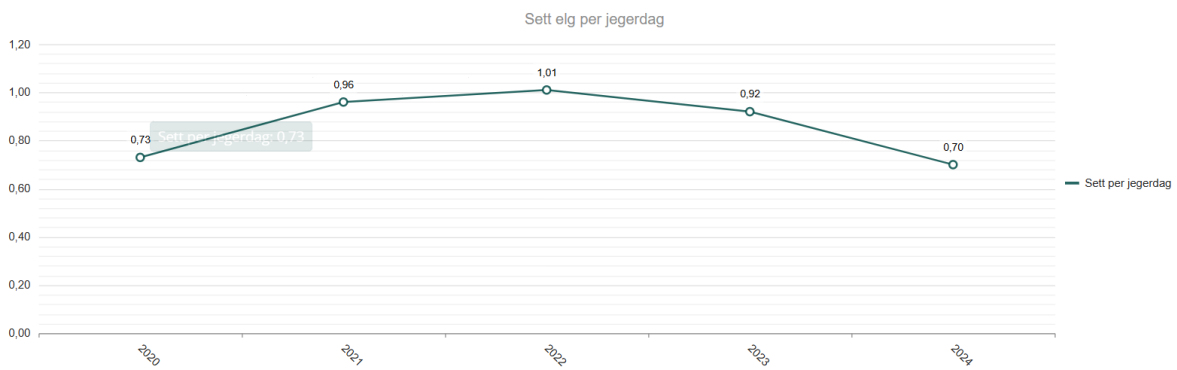
Sett ku per okse er lav, men økte litt i 2024 som i resten av valdet.

6. Stubsjøen, Leiran Låggia, Sparsjøen, Krokli, Fosslia og Rødalen

Sett elg per jegerdag

Velg visning Tabell Graf

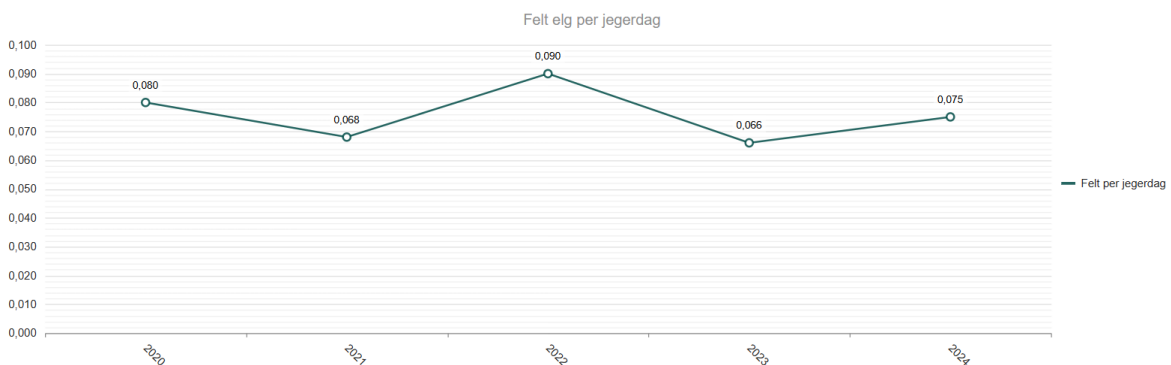
JPG

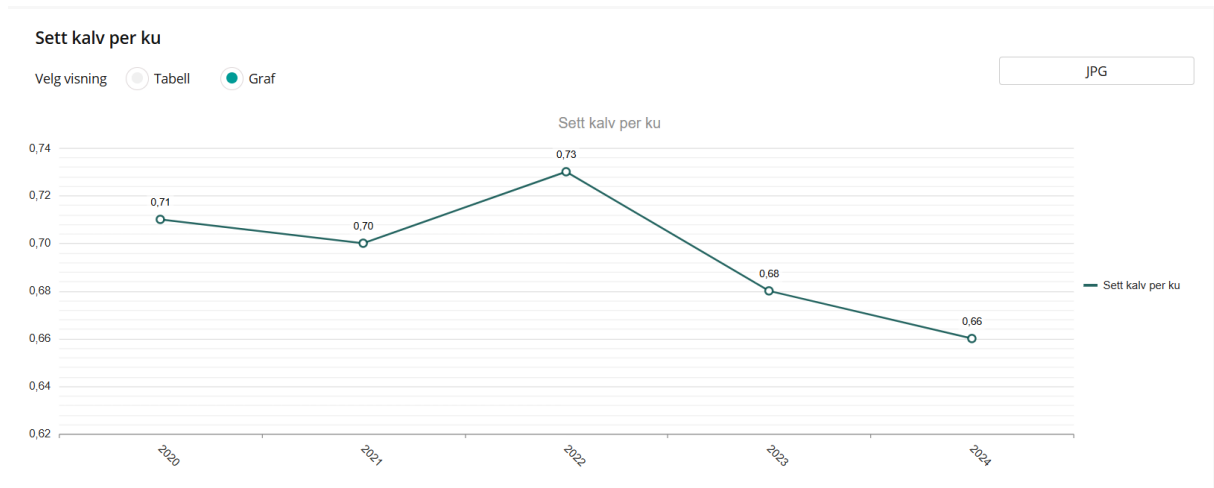
Felt elg per jegerdag

Velg visning Tabell Graf

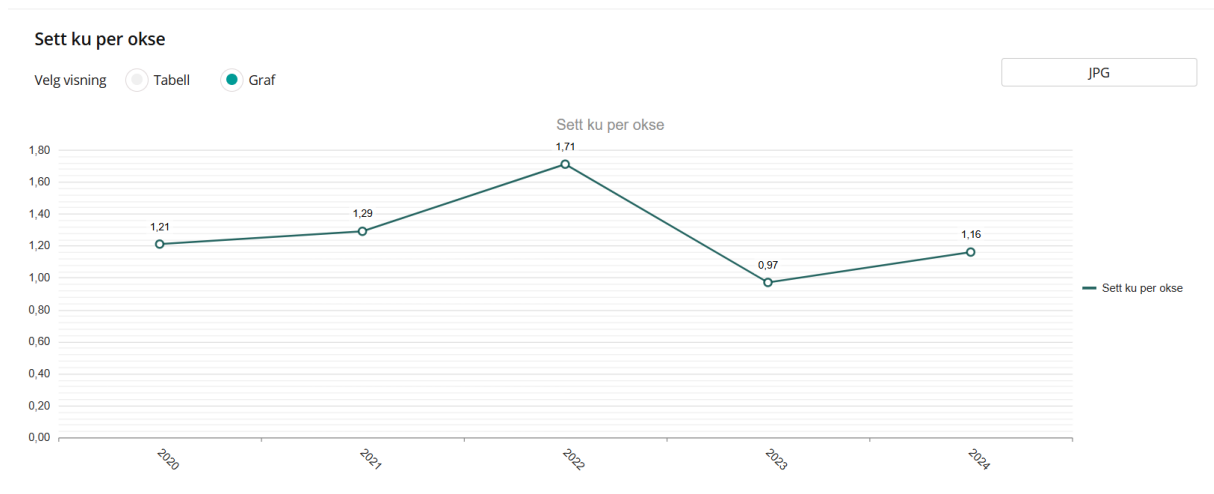
JPG

Både sett per jegerdag og skutt per jegerdag ligger høyt, men sett per dag har gått ned de siste 3 årene.

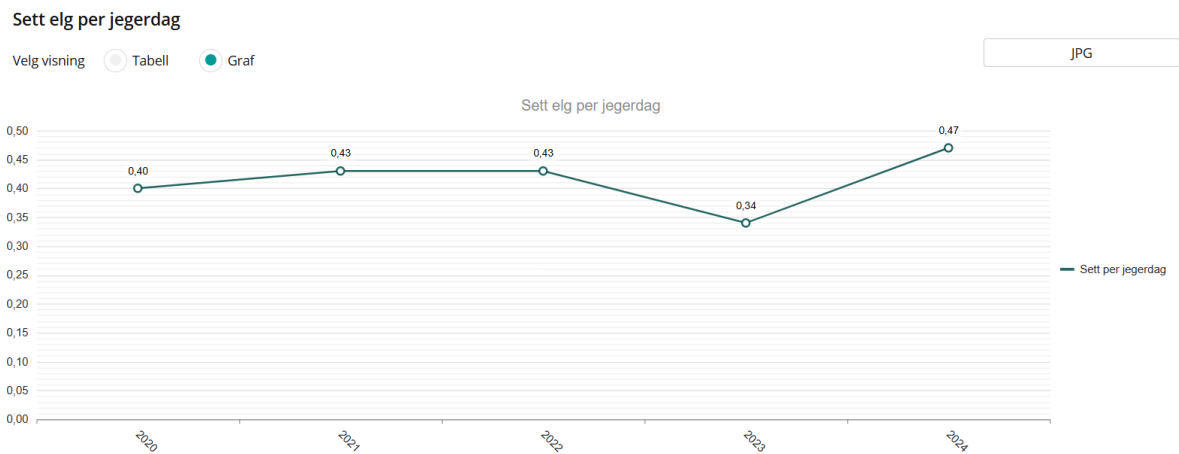

Litt lavere enn tidligere år, men fortsatt bra kalveproduksjon. Høy tvillingkuandel med 18%.

Sett ku per okse er lav, men en del høyere enn i 2023.

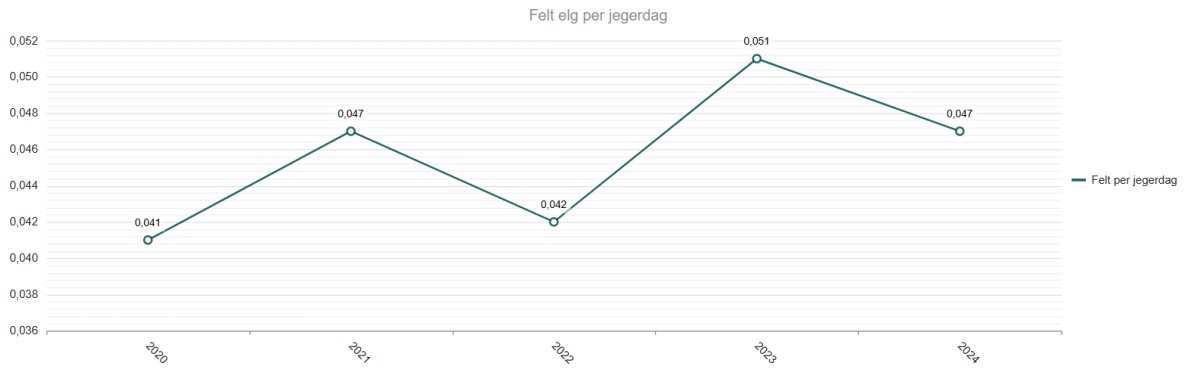
7. Fåset – Fådal og Tunna-Fåa

Felt elg per jegerdag

Velg visning Tabell Graf

JPG

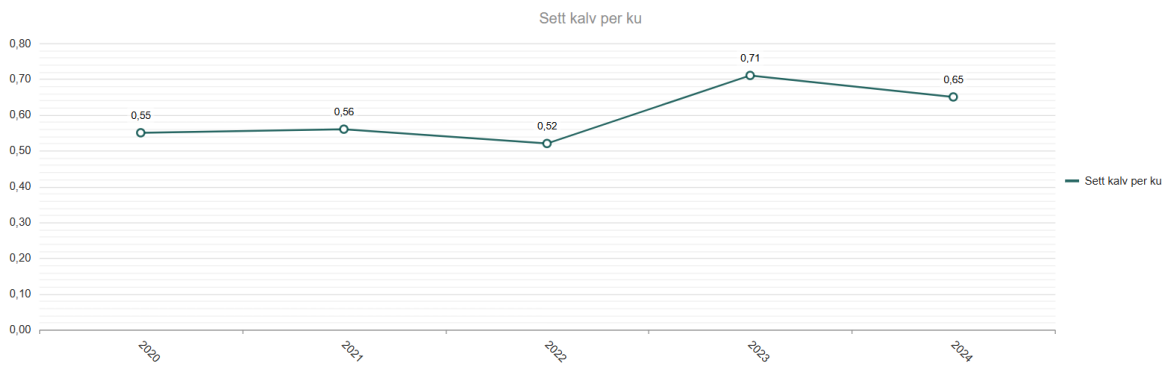

Sett elg per jegerdag er økende mens felt elg per jegerdag er stabil. Det tyder på at elgstammen i området er svakt økende.

Sett kalv per ku

Velg visning Tabell Graf

JPG

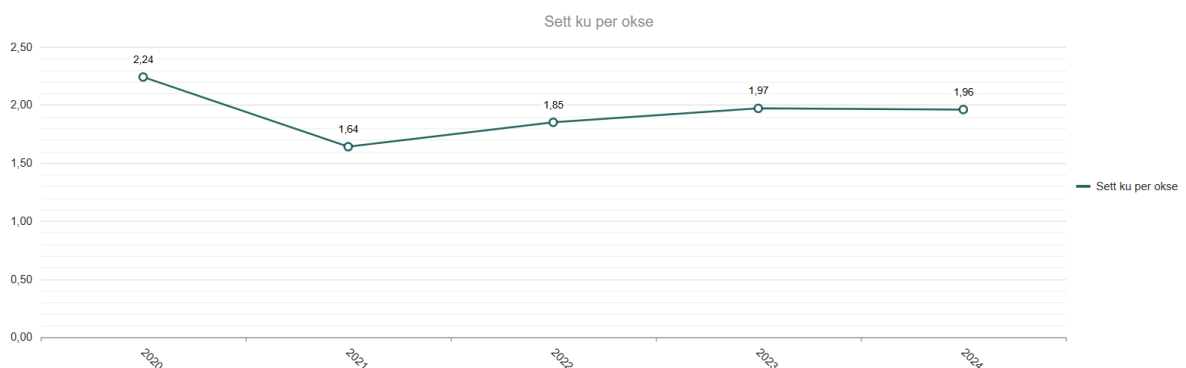

Det er bra med kalver per ku, 11% av sette kalvkyr hadde tvillinger.

Sett ku per okse

Velg visning Tabell Graf

JPG

Sett ku per ligger godt over målsettinga på 1,2 – 1,5 ku per okse.